

КОНЦЕПЦІЯ

Державної цільової програми розвитку курорту державного значення «Куяльник».

Ініціювання розроблення державної цільової програми, стаття 6 Закону України «Про державні цільові програми»:

Кабінет Міністрів України, центральні органи виконавчої влади, Національний банк України, Національна академія наук України, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські ради, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласні, Київська та Севастопольська міські державні адміністрації можуть ініціювати розроблення державної цільової програми, розробляти та проводити громадське обговорення концепції програми.

Проект концепції державної цільової програми повинен містити:

- 1.Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма***
- 2.Аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом***
- 3.Мета Програми***
- 4.Визначення оптимального варіанта розв'язання проблеми на основі порівняльного аналізу можливих варіантів***
- 5.Шляхи і способи розв'язання проблеми, строк виконання Програми***
- 6.Очікувані результати виконання Програми, визначення її ефективності***
- 7.Оцінка фінансових, матеріально-технічних трудових ресурсів, необхідних для виконання програми.***

1. Визначення проблеми, на розв'язання якої спрямована Програма

05 грудня 2018 року Верховна Рада України прийняла Закон України «Про оголошення природних територій Куяльницького лиману Одеської області курортом державного значення», 06.03.2019 року підписаний Президентом України.

Куяльницький лиман – унікальний водний об'єкт загальнодержавного і світового значення, віднесений до категорії лікувальних. Він має значні бальнеологічні, лікувальні, рекреаційні, туристичні природні ресурси, що складають потужний потенціал соціально-економічного розвитку Одеської області та України в цілому. Унікальний лікувальний природний потенціал Куяльницького лиману використовується дуже слабо, тому пріоритетним та особливо актуальним є розвиток санаторно-курортної сфери, туризму та інфраструктури.

На сьогоднішній день існує ряд проблем, що створюють перепони у розвитку курортно-рекреаційного господарства на території Куяльницького лиману, серед яких слід визначити такі:

1. Значне погіршення гідроекологічного стану Куяльницького лиману, яке спричинене:

- значним та нерегульованим антропогенним впливом на водні ресурси в басейні лиману;
- регіональними кліматичними змінами, що призводять до збільшення посушливості на півдні країни.

2. Відсутність інвестицій у раціональне використання лікувального природного потенціалу лиману та розвиток курортно-рекреаційної справи на його території;

3. Сезонність функціонування санаторно-курортних закладів;

4. Брак коштів на проведення наукових досліджень та впровадження інноваційних проектів;

5. Невідповідність стану інфраструктури та матеріально-технічної бази об'єктів туристичної інфраструктури міжнародним вимогам;

6. Невідповідність рівня якості надання рекреаційно-туристичних послуг світовим стандартам;

7. Низький рівень професійної підготовки фахівців туристично-рекреаційної сфери для обслуговування іноземних відвідувачів;

8. Відсутність стратегії розвитку курортно-рекреаційного господарства Одеської області в т.ч. Куяльницького лиману.

Вирішення проблем сталого розвитку природних територій Куяльницького лиману можливе лише шляхом прийняття окремої державної цільової програми, для подальшого стрімкого розвитку курорту державного значення.

2. Аналіз причин виникнення проблеми та обґрунтування необхідності її розв'язання програмним методом

Основними причинами виникнення проблем, пов'язаних з розвитком природних територій Куяльницького лиману, є:

- відсутність ефективної та законодавчо визначеної системи моніторингу та управління екологічним станом природних територій лиману як лікувального водного об'єкту;

- відсутність чіткої державної політики, направленої на розвиток бальнеологічних курортів та санаторно-курортної сфери в цілому;

- недосконалість законодавчої бази збереження та раціонального використання природних лікувальних ресурсів;

- недостатній обсяг інвестування розвитку санаторно-курортної сфери з боку вітчизняних та закордонних інвесторів.

- відсутність організаційно-економічного механізму стимулювання рекреаційного природокористування на рівнях держава-регіон-громада.

3. Мета Програми

Метою Програми є створення на природних територіях Куяльницького лиману дестинації оздоровлення, із матеріально-технічною базою та інфраструктурою на рівні європейських та світових вимог, що забезпечує розвиток доступного та ефективного ринку санаторно-курортних і оздоровчих послуг для максимального задоволення попиту населення, поліпшення їх якості, комфорту. Основою для досягнення цієї мети є формування організаційно-економічної системи управління екологічним станом природних територій лиману, яке забезпечує збереження та раціональне використання природних лікувальних ресурсів лиману; моніторинг якості довкілля та інклюзивний сталий розвиток суспільства. Досягнення зазначеної мети стане одним із важливих та ефективних заходів щодо організації відпочинку, профілактики, запобігання та зниження захворюваності, зміцнення здоров'я населення та швидкого соціально-економічного розвитку територій, прилеглих до курорту.

4. Визначення оптимального варіанта розв'язання проблеми на основі порівняльного аналізу можливих варіантів

Існує два шляхи вирішення проблем.

Перший варіант передбачає збереження існуючої тенденції розв'язання основних екологічних та інфраструктурних проблем розвитку курорту державного значення «Куяльник». Це може призвести до погіршення екологічної ситуації, втрати лікувальних джерел

та інших культових місць, неефективного використанням існуючих рекреаційних можливостей і занепаду лікувально-оздоровчої сфери в цілому.

Другий варіант передбачає розробку Комплексної державної цільової програми, реалізація якої дасть змогу системно та всесторонньо забезпечити розвиток територіальних соціо-еколого-економічних систем Куяльницького лиману як, території курорту державного значення.

5. Шляхи і способи розв'язання проблеми, строк виконання Програми

Етап 1. Екологічний.

Основними задачами цього етапу є:

- здійснення природоохоронних заходів з відновлення водних ресурсів та забезпечення доброго гідроекологічного стану лиману;
- кардинальне покращення санітарно-оздоровчого стану зон санітарного захисту курорту шляхом реалізації вимог Закону України «Про курорти»;
- створення ефективної системи моніторингу та управління екологічним станом природних територій лиману;

Етап 2. Організаційно-іміджевий: створення адміністрації курорту та туристичного інформаційного центру, бювету.

Основними задачами цього етапу є:

- розробка наукового та техніко-економічного обґрунтування проекту розвитку курорту «Куяльник», розробка маркетингової стратегії, бренду курорту;
- розробка комплексної цільової державної програми розвитку курорту «Куяльник»;
- розробка містобудівної та землевпорядної документації курорту «Куяльник», включаючи детальний план території курорту, винос меж зон санітарної охорони курорту, та ін. відповідне коригування діючої містобудівної документації міста Одеси та області;
- запровадження законодавчої підтримки проекту; будівництво адміністрації курорту та туристичного інформаційного центру;
- створення інформаційного порталу курорту, запуск першого ознайомчого етапу рекламної кампанії;
- будівництво безкоштовного бювету як іміджевого елементу цілорічного функціонування;
- розробка інструментарію та механізмів щодо стимулювання розвитку рекреаційно-туристичної сфери та покращення інвестиційного клімату регіону Куяльницького лиману (впровадження краудфандінгових та краудсорсінгових платформ тощо);
- розробка пропозицій щодо удосконалення інституціонального забезпечення підтримки розвитку рекреаційно-туристичної сфери регіону (проведення спеціального економічного експерименту щодо стимулювання залучення інвестицій у розвиток цієї території).

Етап 3. Магнітний:

- створення природно-екологічного парку з еколого-науковим і просвітнім центром, гідропарку – об'єктів, що слугуватимуть основними туристичними та інвестиційними аттракторами та забезпечать необхідні надходження для розвитку інфраструктури курорту;
- створення кластеру природокористувачів в медичному та реабілітаційному, туристичному секторі, діяльність яких впливає на відновлення Куяльницького лиману, що дасть можливість розвивати супутні до рекреаційно-туристичної сфери галузі економіки регіону.

Етап 4. Інфраструктурний:

- реконструкція та нове будівництво інженерних мереж, під'їзних та внутрішніх доріг, пляжної зони;
- відновлення виробництва з видобування цілющої солі Куяльницького лиману (солепромислу) та її розповсюдження в Україні, а також за її межами;

- створення мережі невеликих рекреаційно-оздоровчих закладів .

****На даному етапі планування портфеля, за відсутності затвердженої цільової державної програми розвитку курорту «Куяльник», техніко-економічного і екологічного обґрунтування та маркетингових досліджень, а також з огляду на значну очікувану тривалість реалізації портфеля, детальне планування проектних дій не представляється можливим.*

6. Очікувані результати виконання Програми, визначення її ефективності

Реалізація Програми дасть змогу забезпечити:

- збільшення обсягів послуг санаторно-курортних та оздоровчих закладів, покращення діяльності сфери у цілому;
- підвищення якості санаторно-курортних послуг з поступовим виходом на європейський та світовий рівень надання рекреаційних послуг;
- підвищення мотивації суб'єктів господарювання об'єднаних територіальних громад (ОТГ) басейну Куяльницького лиману щодо рекреаційно-туристичної діяльності;
- зміцнення матеріально-технічної та лікувальної бази діючих санаторіїв, а також інших установ відпочинку, оздоровлення та туризму;
- забезпечення діяльності рекреаційних закладів згідно стандартам ISO;
- приведення існуючої інженерно-транспортної та туристично-оздоровчої інфраструктури до сучасних вимог та реалій;
- забезпечення екологічної та техногенної безпеки курорту державного значення;
- створення нових туристичних маршрутів (мале туристичне кільце «Куяльник», велике туристичне кільце «Куяльник»);
- розвиток та будівництво нових рекреаційних зон, культурно-розважальних споруд та спортивних об'єктів;
- створення нових робочих місць та збільшення зайнятості населення, активізація ділової активності, зниження рівня безробіття;
- забезпечення сприятливих умов для залучення інвестицій для забудови вільних ділянок курортної території на конкурентній основі;
- спрощення умов ведення бізнесу на території курорту державного значення;
- поліпшення рівня життя населення, забезпечення належного рівня державних соціальних гарантій;
- поетапне підвищення бюджетних надходжень всіх рівнів;

- збільшення кількості іноземних туристів та валютних надходжень;
- ріст упізнанності бренду "Куяльник".

7. Оцінка фінансових, матеріально-технічних трудових ресурсів, необхідних для виконання програми

Загальний орієнтовний обсяг фінансування Програми становить _____млн. грн., у тому числі за рахунок державного бюджету _____ млн. грн., обласного бюджету _____млн. грн., місцевих бюджетів _____ млн. грн., інших джерел _____ млн. грн.

тис.грн.

Джерела фінансування	2019	2020	2021	2022	2023	2025	2026
Державний бюджет							
Обласний бюджет							
Місцеві бюджети							
Інші джерела							
Всього							

Обсяг матеріально-технічних і трудових ресурсів, необхідних для виконання Програми, визначається під час розроблення відповідних завдань і заходів.